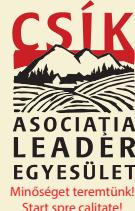

JÓ GYAKORLATOK

Megvalósított projektek a Csík LEADER
Helyi Akciócsoporthoz területén

*Jövőképünk: A test-lélek-szellem hármasága az élet teljessége.
A helyi gazdaság - társadalom - környezet fejlesztése révén egy
gyarapodó és saját helyzetével elégedett közösség
létrehozását segítjük elő.*

1

BUNE PRACTICI

Proiecte implementate pe teritoriul
Grupului de Acțiune Locală LEADER „Csík”

*Viziune: Integritatea spirituală – sufletească – materială
înseamnă perfecțiunea existenței umane. Prin dezvoltarea
economică, socială și a mediului putem să contribuim la formarea
unei comunități spornice mulțumită cu propria condiție.*

A kiadvány összeállításában közreműködtek/ Materialul a fost realizat în colaborare cu:

- A Csík LEADER Egyesület pályázói/ Beneficiarii proiectelor
- Biró Z. Zoltán vidékfejlesztési szakértő/ expert în dezvoltare rurală
- Miklós Csongor fotós/fotograf
- a Csík LEADER Egyesület munkatársai/Angajații Asociației LEADER „Csík”

Jelen kiadvány tartalma nem szükségszerűen tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját.
Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Comisiei Europene.

2014.

Tisztelt olvasók!

Az évszázadok során az emberek beilleszkedtek a Csíki-havasok környezetébe, a zord, de az örökségüket jelentő területeket belakták, minden lehetőséget megragadva, hogy egy sajátságos és szívüknek tetsző élő környezetet alakítsanak ki. Ennek az igyekezetnek az eredménye a Csíki-medence takaros települései Tusnádfürdőtől Csíkszentdomokosig, a Kászonok és a Gyimesek sajátságos világa.

A történelem sodrában az emberi tevékenységnak számos nyoma alakította ezt a változatos arculatot, mikor jó, és mikor rossz irányba. Szerencsére mára nyilvánvalóvá vált, hogy a helyi közösség megmaradásának és gazdasági-társadalmi fejlődésének leg-járhatóbb útja a gyökerekhez való visszatérés, és új módszerek és pénzügyi eszközök használhatók fel az életképes térség kialakításának körvonalazáshoz. Ennek érdekében készült el a 22 községet és egy kisvárost magába foglaló Csík LEADER Helyi Akciócsoport fejlesztési terve, amelynek kivitelezését 2012 elején elkötelezett és a közösségi munkát felvállaló helyi emberek karolták el. Munkájuk eredményeként több mint kétszáz pályázat érkezett be, amelyet a helyi közösségek, önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások nyújtottak be. Nem mulasztathatjuk el megjegyezni, hogy nagyon sok érdekes és hasznos elképzelés akadt fent az elbírálás merev kritériumrendszerén, és csak a pályázatok fele bizonyult végül jogosultnak. Ennek ellenére ma már elmondható, hogy a hátralevő időszakban a fejlesztésre szánt keretet hasznosan fel tudjuk használni a térség gazdasági és társadalmi növekedésére.

A tervezési időszak végén, a kivitelezés befejezéséhez közeledve ez az első kiadvány a gyakorlatba ültetett elképzélések rövid bemutatója, amely csak az eredményt tükrözi, kimaradt belőle a befektetett munka és a kivitelezési módszertanok lépéseinek leírása. Kérem a tisztelt olvasókat, hogy a projektleírások között lapozgatva ne csak a megvalósítást nézzék, hanem a helyi emberek erőfeszítéseit is, hiszen minden fejlesztés mögött elkötelezett és kitartó emberek vannak.

András Zoltán
elnök

Stimați cititori!

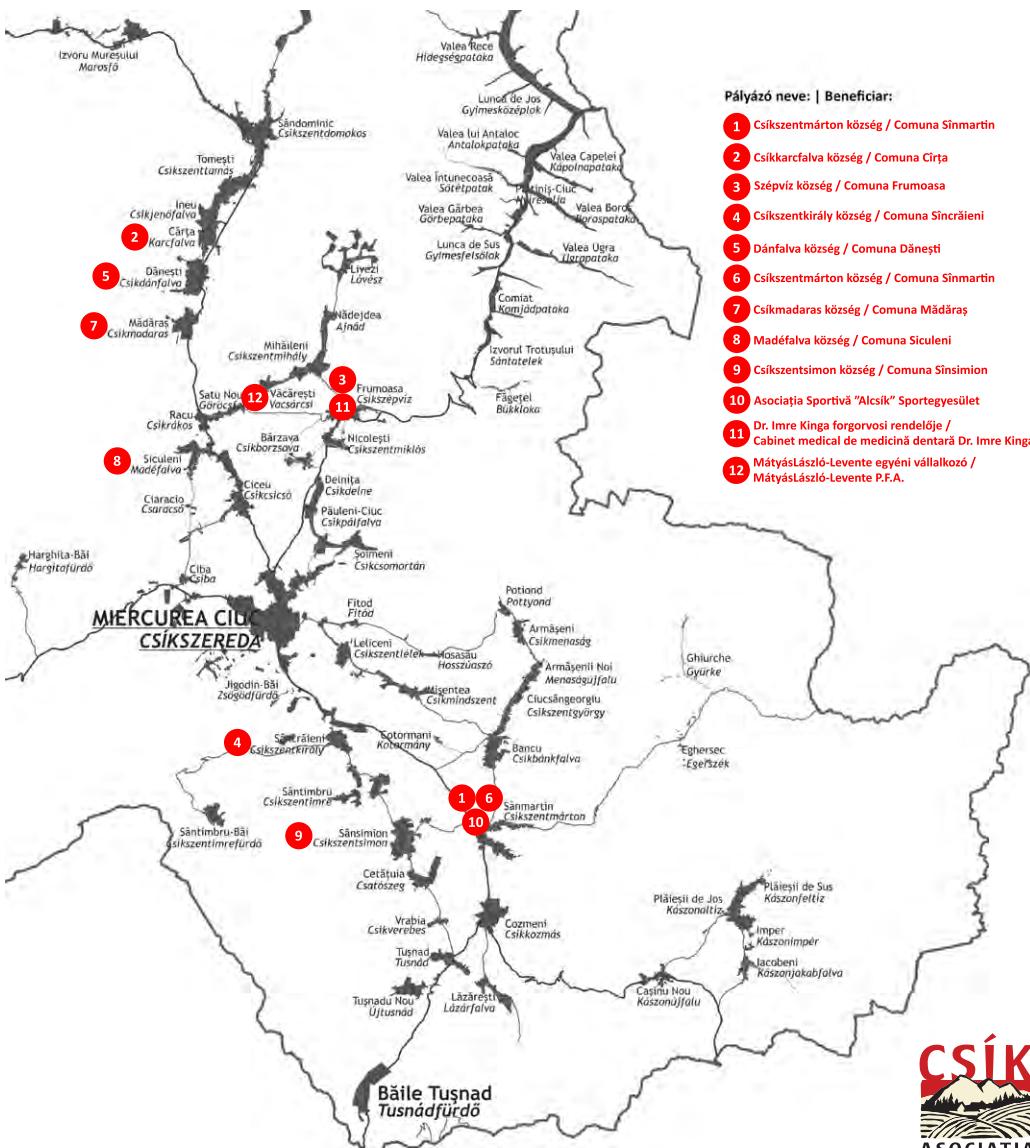
În decursul secolelor oamenii din depresiunea Ciucului s-au acomodat cu condițiile de multe ori vitrege, și au făcut multe pentru a transforma spațiul moștenit într-o zonă specifică și mai apropiată de inimile lor. Rodul muncii lor se materializează în localitățile frumoase situate între Băile Tușnad și Sîndominic și peisajul specific din zonele Ghimeșului și Casinului.

În vîrtejul istoriei activitatea umană a lăsat amprente marcante asupra imaginii locale, transformând-o deopotrivă în bine sau în rău. Din fericire până în prezent s-a clarificat, că drumul cel mai accesibil în păstrarea și dezvoltarea economico-socială a comunității locale este întoarcerea la origini, la care se adaugă utilizarea noilor metode și a instrumentelor financiare în vederea formării unei zone viabile. Astfel s-a elaborat Strategia de dezvoltare locală a Grupului de Acțiune Locală LEADER Csík pentru teritoriul care cuprinde 22 de comune și un oraș mic, și pe care la începutul anului 2012 un grup de oameni locali s-au angajat să o implementeze. În urma activității lor s-au depus aproape 200 de proiecte elaborate de comune, organizații nonguvernamentale și întreprinzători. Nu putem trece asupra faptului, că prea multe inițiative interesante și utile nu au trecut de criteriile rigide ale procesului de selecție, și numai jumătate din proiecte s-au dovedit a fi eligibile. Cu toate acestea putem afirma, că în perioada următoare vom reuși să utilizăm eficient suma alocată pentru dezvoltarea economico-socială a zonei.

La sfârșitul perioadei de planificare, ajungând la finalizarea implementării, această publicație este o scurtă prezentare a inițiatiivelor realizate, care arată doar rezultatele, fără descrierea eforturilor făcute în derularea activităților conform metodologiei cerute. Din acest motiv am rugămintea să nu vă focusați numai asupra realizărilor, ci să observați în spatele lor și munca oamenilor locali, pentru că în spatele dezvoltării întotdeauna se află oameni devotați și perseverenți.

András Zoltán
președinte

CSÍK
ASOCIAȚIA
LEADER
EGYESÜLET

A projekt címe: A Mátyás József múzeum rehabilitációja

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Vidéki örökség megőrzése intézkedés

A pályázó neve: Csíkszentmárton község

A megalvalósítás helyszíne: Csíkszentmárton község, Hargita megye

A pályázat összértéke: 10 530 Euro

Elnyert támogatás: 8 426 Euro

A rendszerváltás előtti időszakban nem volt lehetőség arra, hogy a lokális és/vagy térségi szempontból kiemelkedő személyiségek emlékhelyeit kialakítsák. Az 1990-es években gomba-mód szaporadtak az emlékhely avatások, a megemlékezések. Ennek egyik elterjedt gyakorlata volt, hogy a helyi oktatási intézményeket helyi jeles emberek után nevezték el, kisebb múzeumot, vagy emlékházat emeltek számukra. Az emlékhely kialakítási gyakorlat lezárulását nem követte egy ugyanolyan intenzitású gondozási program, amelynek következtében számos kisebb múzeum, tájház, emlékhely mára feljavításra, rehabilitációra vár. Ezek az emlékhelyek fontos kulturális erőforrás tartaléket képeznek a helyi közösségek számára, az egyetlen kérdés csupán az, hogy a települések mit tudnak és mit akarnak kezdeni ezekkel az erőforrásokkal.

Csíkszentmárton esetében a Mátyás József múzeumhoz komoly kulturális tevékenység is kapcsolódik. A múzeum ugyanis az egyik központja a térségi képzőművészkeknek, amely egy évente rendszeresen megrendezésre kerülő alkotótáborban teljesedik ki. Hosszabb távon szeretnék, hogy az alkotótáborban készült műalkotások helyben is legyenek kiállítva amellett, hogy a múzeum egy állandó Mátyás József kiállítást tart fenn. A múzeum korábbi állapotában már nem tudta volna ellátni ezeket a funkciókat.

„Szükségünk volt erre a fejlesztésre, mert a múzeum nélkül ezt az elképzelésünket nem tudnánk megvalósítani. A múzeum kell a központja legyen egy ilyen kulturális mozgalomnak és a községben nincsen más ilyen jellegű doleg, ami át tudná venni a múzeum helyét.” A pályázat pénzből sikeresen felújítani az épület homlokzatát, a múzeumot kívülről teljesen újrafestették és szükségszerűen kicserélték vagy feljavították a külső nyílászárókat is., „Nem mondhatjuk azt, hogy nincsen már több tennivaló itt. Ebben az állapotban már tud működni a létesítmény és reméljük sikeres hosszú távon működtetni az elképzelésünket” – nyilatkozta a község polgármestere. A rehabilitációs jellegű fejlesztés a kulturális hozadék mellett tevékenyen hozzájárul a község arculatának alakulásához, hiszen egy imposáns épület kijavításával és a korábbi stílus megőrzésével sikeresen egy szép és a helyi arculatba illő épületet létrehozni.

Rehabilitáció előtt / Înainte de reparații

Titlul proiectului: Reparații fațadă și tâmplărie la muzeul „Mátyás József”

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Ocrotirea moștenirii rurale"

Beneficiar: Comuna Sînmartin

Localizarea proiectului: comuna Sînmartin, sat Sînmartin, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 10 530 Euro

Ajutorul public nerambursabil: 8 426 Euro

Înainte de schimbarea din 1989 crearea de locuri comemorative pentru personalități proeminente de la nivel local sau regional era aproape imposibilă. La începutul anilor '90 pot fi observate mai multe inițiative care vizează înființarea de locuri comemorative. Cele mai răspândite practici în acest sens constau în numirea instituțiilor locale de învățământ și înființarea de muzee mai mici sau de case comemorative la nivel local. Aceste inițiative de creare de locuri comemorative nu a fost continuat prin programe de finanțare menite să asigure menținerea investițiilor și în prezent mai multe muzee mici și locuri comemorative au nevoie de lucrări de renovare și reabilitare. Aceste locuri comemorative reprezintă rezerve importante de resurse culturale pentru comunitățile locale, întrebarea este doar, ce pot și ce vor să facă localitățile cu aceste resurse.

În cazul comunei Sânmartin, activități culturale considerabile sunt legate de muzeul "Mátyás József", fiind unul dintre centrele artiștilor din zonă, în care are loc anual o tabără de arte. Pe termen lung acești artiști doresc să-și expune operele create în această tabără la locul creației lor, iar pe lângă aceasta muzeul are o expoziție permanentă legată de Mátyás József. Muzeul în starea lui anterioară n-ar mai fi putut îndeplini aceste funcții.

"Aveam nevoie de această dezvoltare, pentru că fără muzeu nu am fi în stare să realizăm această vizionare. Muzeul trebuie să fie centrul unui asemenea mișcări culturale, iar în comună nu există nimic altceva ce l-ar putea înlocui." Din suportul financiar au reușit să renoveze fațada clădirii, să revopsească complet exteriorul muzeului și să schimbe sau să repare, în funcția nevoilor, ușile exterioare și ferestrele. "Nu putem spune că nu mai există nimic de făcut aici. Dar muzeul poate să funcționeze în starea actuală și sperăm că reușim pe termen lung să ne realizăm vizionarea" – a afirmat primarul comunei. Aceste lucrări de reabilitare contribuie la formarea imaginii comunei, pe lângă beneficiile culturale, deoarece s-a reușit crearea unei clădiri frumoase, care se integrează în arhitectura locală, prin renovarea unei clădiri impozante și păstrarea stilului lui anterior.

Rehabilitáció után / După reparații

A projekt címe: A Csíkkarcfalva központjában található járdafelület és árok felújítása

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Falufejlesztés intézkedés

A pályázó neve: Csíkkarcfalva község

A megvalósítás helyszíne: Csíkkarcfalva község, Hargita megye

A projekt összértéke: 71 292 Euro

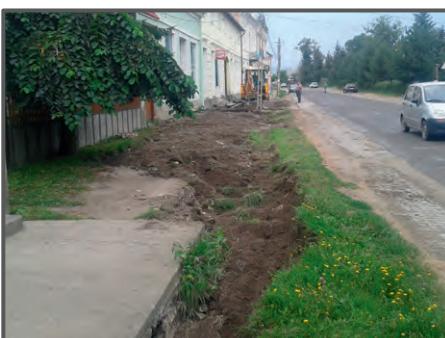
Elnyert támogatás: 30 000 Euro

Az utóbbi évek során Csíkkarcfalva központjában számos infrastrukturális felújítás történt. Szabályozták a településen áthaladó Olt folyó medrét, hidakat építettek és újítottak fel, parkositottak, továbbá megtörtént több épület rehabilitálása is. A LEADER pályázat benyújtásáig nem sikerült saját erőforrásból a járda felújítására összegeket elköltözni, így nagy valószínűséggel még legalább 1-2 évig nem lett volna lehetőség a rehabilitáció megvalósítására. Ugyanakkor a komplex falukép-rehabilitációs program tovább fog folytatódni, ami egyrészt az eddig felújított járdaszakasz kiterjesztésére irányul, másrészről a település közvilágításának fejlesztésére irányul.

Térségünkben, elsősorban a községekben és a falvakban fontos fejlesztési kérdés a megfelelő közlekedési feltételek megteremtése. Számos településen kiemelt fontosságú közlekedési útvonal halad át, ugyanakkor még elég kevés helyen vannak kiépítve a sebesség szabályozási eszközök és a gyalogosok biztonságos közlekedésének feltételei. A LEADER program keretében igényelt támogatásból valamivel több mint 1000 négyzetméternyi területet sikeresített felújítani, így jelenleg Csíkkarcfalva központjában a gyalogos közlekedés nagymértékben komfortosabbá és biztonságosabbá vált. A felújított járdarészen az 1960-as évek óta nem történt semmilyen munkálat, a mostani munkálatok pedig lehetővé teszik a villanyvezetékek föld alatt való elvezetését is, amely rövid távon jelentős mértékben hozzá fog járulni a település arculatának javulásához.

A község elöljárója szerint, hosszú idők óta először van lehetőség arra, hogy a község lakói biztonságosan közlekedhessenek a központban. „Persze még sok munka van hátra, mert tovább akarjuk folytatni a felújításokat, csak az első lépcső, amit ezzel a pályázattal el tudtunk érni. De ez is jelentős előrehaladás, hiszen mégiscsak ez a község központja, itt van a legnagyobb gyalogos forgalom.”

Felújítás előtt / Înainte de reparații

Titlul proiectului: Reparații sănț și trotuar în centrul comunei Cîrța

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Dezvoltarea satelor"

Beneficiar: Comuna Cîrța

Localizarea proiectului: comuna Cîrța, sat Cîrța, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 71 292 Euro

Valoarea ajutorului public nerambursabil: 30 000 Euro

În ultimii ani s-au efectuat mai multe reparații și dezvoltări ale infrastructurii în centrul comunei Cârța. S-a amenajat albia râului Olt, care trece prin localitate, s-au construit și s-au reabilitat poduri, s-au format parcuri și spații verzi, au fost reabilitate mai multe clădiri. Înaintea depunerii ofertei LEADER, nu s-a reușit alocarea sumelor necesare pentru reparațiile sănțurilor și a trotuarelor din resurse proprii, șirobabil nu ar fi fost posibil începerea lucrărilor de reabilitare încă timp de cel puțin 1-2 ani. În același timp, programul complex de reabilitarea imaginii comunei se va continua și în viitor, având ca obiectiv pe de o parte extinderea părții de trotuar recent reînnoite, pe de altă parte dezvoltarea sistemului de iluminat stradal al localității.

În această zonă, și în primul rând în comune și sate, o problemă de rezolvat în domeniul dezvoltării este crearea condițiilor adecvate de trafic. Sunt mai multe localități prin care trec drumuri prioritare, dar în majoritatea lor nu există dispozitive pentru controlul vitezei și nici condiții necesare pentru asigurarea siguranței pietonilor. Din sprijinul acordat de către programul LEADER a fost reparat o suprafață mai mare de 1000 metri pătrați, astfel circulația pietonilor a devenit sigură și confortabilă în centrul comunei Cârța. Pe secțiunea de trotuar reparat nu s-au mai făcut reparații încă din anii 1960. Lucrările efectuate în cadrul prezentului program permit amplasarea liniilor electrice sub pământ, ceea ce va contribui semnificativ, pe termen scurt, la îmbunătățirea imaginii localității.

Primarul comunei afirmă că de mult nu a fost posibil ca locuitorii comunei să circule în siguranță în centru. "Desigur mai sunt multe de făcut, deoarece dorim continuarea lucrărilor de renovare, aceasta a fost numai primul pas, ceea ce am realizat prin acest program. Dar aceasta e un progres important, deoarece totuși vorbind despre centrul comunei, locul cel mai aglomerat, cu cel mai mare trafic de pietoni."

Felújítás után / După reparații

A projekt címe: Járdafelújítás és zöldövezet kialakítása Szépvíz központjában

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Falufejlesztés intézkedés

A pályázó neve: Szépvíz község

A megvalósítás helyszíne: Szépvíz község, Hargita megye

A pályázat összértéke: 61 338 Euro

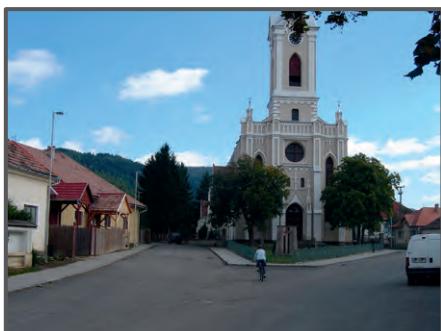
Elnyert támogatás: 28 688 Euro

A kisebb léptékű infrastrukturális beruházások több szempontból is kulcsfontosságú fejlesztési beavatkozásnak számítanak. Egyrészt a beruházás mértéke gyakran olyan nagy, hogy a községek saját költségvetésükön nehezen tudják előteremteni azt az összeget, amely a teljes felújításhoz szükséges. Ebből kifolyólag vidéki térségben sok esetben problémát jelent a lokális szinten forgalmas közlekedési útvonalak rehabilitációja. Másrészt karbantartott és esztétikailag odaiillő járdafelületek, illetve az ezekhez kapcsolódó zöldövezetek nagymértékben hozzájárulnak a településkép javulásához és a jobb életminőség kialakulásához.

Szépvíz sikeresen pályázott a Csík LEADER Egyesületnél a Templom utca rehabilitációjára. A pályázat által biztosított költségkeret számos esztétikai és funkcionális fejlesztést tett lehetővé. A Templom utcában 2115 négyzetméteren történtek beavatkozások. Sikerült kialakítani 30 parkolóhelyet, amelyből kettő kifejezetten a mozgássérültek számára készült, elkészült 365 négyzetméternyi járdafelület és 915 négyzetméternyi zöldövezet, amelyen 11 darab fát is elültettek.

A Templom utca Szépvíz egyik legforgalmasabb utcája, hiszen itt található a község római katolikus temploma, a kultúrház és a sportcsarnok is. A rehabilitációs munka szerves részét képezte egy olyan csatornahálózat kiépítése is, amely a csapadék megfelelő elvezetésére szolgál. A járdafelületek kialakítása során arra is odafigyeltek, hogy a Templom utcában lakók kapubejáratainál megkönnyítsék a közlekedést, ugyanakkor nem feledkeztek meg a gyalogosforgalom biztonságát szavatoló intézkedésekről sem.

A pályázat eredményeképpen ma Szépvíz egyik legforgalmasabb utcájának arculata nagymértékben megváltozott. A gyalogosok részére egy 2 méter szélességű járda biztosít kellemes és biztonságos közlekedési lehetőséget és a zöldövezetek felületének növekedése radikális javulást hozott az utcakép esztétikájában. Összességében nézve mára a Templom utca a község egyik legszebb utcájává változott.

Titlul proiectului: Amenajare zonă pietonală în centrul localității Frumoasa (trotuar, zonă verde, canal pluvial)

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Dezvoltarea satelor"

Beneficiar: Comuna Frumoasa

Localizarea proiectului: comuna Frumoasa, sat Frumoasa, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 61 338 Euro

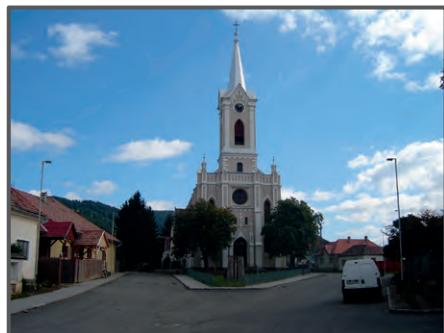
Valoarea ajutorului public nerambursabil: 28 688 Euro

Investițiile infrastructurale de dimensiuni mai mici sunt considerate intervenții de dezvoltare de importanță crucială din mai multe privințe. Pe de o parte, nivelul investiției este adesea atât de mare încât este foarte dificil economisirea sumelor necesare reabilitărilor complete din buget propriu al comunelor. Astfel reabilitarea căilor de circulație la nivel local în multe cazuri este dificilă. Pe de altă parte, trotuarele bine întreținute și estetice, cu spații verzi contribuie semnificativ la îmbunătățirea imaginii localităților și al calității vieții.

Comuna Frumoasa a aplicat cu succes la Asociația Csík LEADER pentru lucrările de reabilitare al străzii Bisericii. Bugetul asigurat a permis realizarea mai multor dezvoltări estetice și funcționale. S-au efectuat lucrări la 2115 metri pătrați în strada Bisericii. Au fost create 30 de locuri de parcare, din care două special pentru invalizi, s-a construit 365 metri de trotuar și s-a creat 915 metri pătrați de spațiu verde, unde s-au plantat și 11 pomi.

Strada Bisericii este unul dintre cele mai aglomerate străzi din Frumoasa, biserică româno-catolică, casa de cultură și sala de sport situându-se pe această stradă. Lucrările de reabilitare au inclus construirea unei rețele de canalizare care asigură drenarea corespunzătoare a apei. În proiectarea trotuarelor au avut în vedere și facilitarea circulației la porțile locuitorilor străzii Bisericii, și nu au uitat să ia în considerație prevederile pentru asigurarea siguranței circulației de pietoni.

Ca rezultat al programului, s-a schimbat semnificativ imaginea străzii celei mai aglomerate din comuna Frumoasa. Un trotuar de 2 metri lățime asigură circulație sigură și confortabilă pentru pietoni, iar largirea spațiilor verzi a adus o îmbunătățire radicală în estetica imaginii străzii. În general, strada Bisericii a devenit una dintre cele mai frumoase străzi al comunei.

A projekt címe: Borsáros fürdő környékének rendezése

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Falufejlesztés intézkedés

A pályázó neve: Csíkszentkirály község

A megvalósítás helyszíne: Csíkszentkirály község, Hargita megye

A pályázat összértéke: 37 036 Euro

Elnyert támogatás: 26 076 Euro

Térségünkben számos hagyomány kapcsolódik az ásványvizekhez: mondák, legendák, a különböző források gyógyhatásai, valamint nem utolsó sorban a fürdőkultúra. A rendszerváltást követő években fokozatosan hanyatlott a térség ezen erőforrásaival való szakmai törődés, így sok addig használatos forrás vagy fürdő annyira elhanyagolt állapotba került, hogy már nem lehetett használni. A 2000-es évektől kezdődően felélénkülni látszott a térség ásványvizeivel kapcsolatos érdeklődés. Mára számos kisebb-nagyobb projekt indult be az ásványvizek hasznosítása érdekében. Csíkszentkirályon 2012 második felében adták át a felújított Borsáros fürdőt a nagyközönség számára. A helyi önkormányzat úgy vélte, hogy további munkálatokra van szükség ahhoz, hogy a fürdő látogatókat vonzó képességét növelni tudják. A Csík LEADER Egyesülethez benyújtott pályázat célja a nemrég felújított fürdő környezetének rendezése volt.

A Csík LEADER Egyesület pályázatából sikerült sétányokat építeni, kialakítottak egy játszóteret és egy szabadtéri focipályát is. Ennek eredményeképpen a fürdő számos funkcióval bővült, igaz ezek nagyobb része csak elfogadható időjárási körülmények között használható ki teljesen. Azt azonban mindenkorban figyelembe kell venni, hogy a fürdő környékének rendezése nagymértékben hozzájárul a létesítmény arculatának javításához, így a potenciális marketingtevékenységek folytatásában is komoly szerepet kaphat.

Ez a pályázat azért érdemel kiemelt figyelmet, mert egy már kialakított szolgáltatás továbbfejlesztéséről van szó. A térségen számos olyan ásványvizzel kapcsolatos rehabilitációs munka zajlott, amelyek eredményei mára lassan eltűnnek. Ennek egyik oka az, hogy nem volt igény és/vagy lehetőség a folytatásra, az elvégzett munka minőségének megőrzésére, konzerválására. Csíkszentkirályon a LEADER pályázat eredményeképpen sikerült megoldani két projekt sikeres összekapcsolását és egy helyi erőforrás kihasználásának beindítását.

Rendezés előtt / Înainte de amenajare

Titlul proiectului: Amenajare zonă de agrement a băii comunale „Borsáros”

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Dezvoltarea satelor"

Beneficiar: Comuna Sâncrăieni

Localizarea proiectului: comuna Sâncrăieni, sat Sâncrăieni, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 37 036 Euro

Ajutorul public nerambursabil: 26 076 Euro

În această zonă există mai multe tradiții legate de apele minerale: mituri și legende, efectele curative ale diferitelor izvoare, și nu în ultimul rând cultura balneară. În anii care au urmat schimbările regimului, a scăzut treptat interesul profesional față de aceste resurse ale zonei, astfel multe dintre izvoare și băi care erau folosite încă dinainte au ajuns în stare atât de neglijată încât utilizarea lor nu mai era posibilă. Aparent, interesul față de apele minerale din zonă a început să crească din anii 2000. Au fost lansate mai multe proiecte, mai mici sau mai mari, având ca scop valorificarea apelor minerale. În comuna Sâncrăieni, baia renovată "Borsáros" a fost deschisă publicului larg în a doua parte a anului 2012. Consiliul local a considerat că sunt necesare lucrări ulterioare pentru creșterea atractivității băii. Obiectivul proiectului depus la Asociația Csík LEADER a fost amenajarea zonei de agrement a băii recent renovate.

Din proiect s-au construit alei, s-a creat un teren de joacă și un teren de fotbal în aer liber. Ca rezultat, funcțiile de bază ale băii au fost extinse, deși majoritatea lor poate fi utilizat pe deplin doar în condiții meteorologice acceptabile. Amenajarea zonei de agrement a băii a contribuit semnificativ la îmbunătățirea imaginii acestuia, astfel baia poate avea în viitor un rol important în activitățile de marketing local.

Acest proiect merită o atenție specială deoarece este vorba despre îmbunătățirea unui serviciu deja existent. În regiune au avut loc mai multe lucrări de reabilitare legate de ape minerale dar rezultatele atinse nu puteau fi menținute în timp din cauza lipsei de oportunități pentru continuarea acestor demersuri. Ca rezultat al proiectului LEADER, în comuna Sâncrăieni s-a reușit cu succes conectarea a două proiecte și astfel lansarea valorificării unor resurse locale.

Rendezés után / După amenajare

A projekt címe: A dánfalvi ravatalozó körülí tér rendezése

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Falufejlesztés intézkedés

A pályázó neve: Dánfalva község

A megvalósítás helyszíne: Csíkdánfalva község, Hargita megye

A projekt összértéke: 42 194 Euro

Elnyert támogatás: 29 129 Euro

A térségben az utóbbi évek során majdnem minden egyes településen elkészült a ravatalozó. Dánfalva esetében 2012-ben került átadásra az építmény, viszont a közvetlen környezetének a rehabilitációját nem sikerült az építéssel együtt megvalósítani. A ravatalozó maga nem messze található az E 578-as európai úttól, megközelítése egy néhány 10 méteres földúton lehetséges. A ravatalozó mellett található füves, kavicsos terület használatát csak a természetes határok szabályozták, de több olyan eset is volt, hogy a nagyobb jelentőségű események alkalmából odaérkezők a szomszédos mezőgazdasági területeket használták parkolóként „Régebb ez szabad felhasználású terület volt, mindenki össze-vissza használta. Valahogy rendet kellett itt csinálni” – nyilatkozta a község elöljárója.

A község arculatának javítása, a ravatalozó környezetében található terület rendeltetésszerű használatának kialakítása érdekében döntött úgy a helyi önkormányzat, hogy kísérletet tesz a ravatalozó környezetének rendezésére egy LEADER pályázat keretei között. A pályázat pozitív elbírálását követően megkezdődött a közel 10 áras terület bekerítése és rendezése. A munkálatok során számos parkolóhelyet alakítottak ki, megnövekedett a karbantartott zöldövezet nagysága és számos virágot, bokrot és fát telepítettek. „Jó lehetőség volt ez a projekt – emelte ki a polgármester –, ebben az évben biztos, hogy nem lett volna anyagi keretünk arra, hogy önerőből megvalósítsuk ez a dolgot. És ki tudja, hogy jövőben hogyan alakulnak a dolgok.”

A ravatalozó környezetének rendezésével a község arculatjavításának fontos mozaikdarabja valósult meg. Kiemelkedő fontosságú közösségi térről van szó, a közösségi összetartozás ápolása, a helyi identitáshoz való kapcsolódás, a rokonokra, barátokra, ismerősökre való emlékezés tere ez. „Ez csupán egy újabb lépés az úton, amit szükséges volt megtenni” – hangsúlyozta a polgármester. „A ravatalozó megépítése volt az első, de ez a projekt nem az utolsó. Szükség van még a bekötőút feljavítására és a temető mellett elhaladó mezei út rehabilitációjára is.” Vagyis a jelen pályázat keretében elvégzett munka részét képezi egy előre elgondolt fejlesztési folyamatnak, ami a temető környékének teljes rehabilitációját célozza meg.

Rendezés előtt / Înainte de amenajare

Titlul proiectului: Amenajare spațiu public la „Capela mortuară Dănești”

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Dezvoltarea satelor"

Beneficiar: Comuna Dănești

Localizarea proiectului: comuna Dănești, sat Dănești, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 42 194 Euro

Valoarea ajutorului public nerambursabil: 29 129 Euro

În ultimii ani, s-au construit case mortuare aproape în toate localitățile regiunii. Casa mortuară din Dănești a fost predată în anul 2012, dar lucrările de rehabilitare al teritoriului din jurul clădirii nu au putut fi realizate cu construcția. Casa mortuară se află în apropierea drumului european E 578, se poate ajunge la ea pe un drum de câmp de câteva zeci de metri. Utilizarea teritoriului acoperit cu iarba și pietris era reglementat doar de limitele naturale. S-a întâmplat de mai multe ori, că vizitatorii veniți la evenimente mai importante au folosit terenurile agricole din vecinătate ca locuri de parcare. "Acest teritoriu era o zonă de uz comun, toată lumea l-a folosit cum a vrut. Cumva trebuie să facă ordine aici" – a afirmat reprezentantul legal al comunei.

Pentru îmbunătățirea imaginii comunei, pentru utilizarea terenului conform destinației, consiliul local a decis să încearcă amenajarea teritoriului din jurul casei mortare în cadrul unui proiect LEADER. În urma deciziei pozitive despre oferta predată, au început lucrările de împrejmuire și reglementare al teritoriului. Au fost construite mai multe locuri de parcare, a fost largit spațiul verde, au fost plantate numeroase flori, tufișuri și pomi. "Acest proiect a fost o oportunitate bună – a subliniat primarul –, în anul acesta sigur n-am fi putut rezolva această problemă din resurse proprii. Și nu se știe, ce se va întâmpla anul viitor."

Lucrările de amenajare a teritoriului din jurul casei mortare constituie o parte importantă al îmbunătățirii imaginii comunei. Este vorba despre un spațiu comunitar cu importanță deosebită, un spațiu destinat consolidării coeziunii comunitare și identității locale, comemorării rădelor, prietenilor, cunoștiințelor. "Acesta a fost doar un nou pas necesar pe drumul ce trebuie parcurs" – a subliniat primarul. "Construirea casei mortare a fost primul proiect din acest tip, dar nu și ultimul. E necesar reabilitarea drumului de acces și al drumului care trece pe lângă cimitir." Asfel lucrările efectuate în cadrul acestei programe constituie o parte al procesului de dezvoltare planificate, având ca obiectiv reabilitarea completă al spațiului din jurul cimitirului.

Rendezés után / După amenajare

A projekt címe: A csíkszentmártoni közösségi park rehabilitációja

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Falufejlesztés intézkedés

A pályázó neve: Csíkszentmárton község

A megvalósítás helyszíne: Csíkszentmárton község, Hargita megye

A pályázat összértéke: 50 770 Euro

Elnyert támogatás: 30 000 Euro

Egy település arculatának formálásában jelentős szerepet töltenek be a közösségi terek. Első-sorban azok, amelyek a község központjában helyezkednek el. Csíkszentmártonban a közösségi park a polgármesteri hivatal szomszedságában, a községen áthaladó E 578-as európai út mellett található. A településen belüli gyalogos közlekedés során egy megkerülhetetlen tér, naponta több száz ember halad át rajta vagy sétál el mellette, nem beszélve a településen áthaladó forgalomról.

A helyi források szűkössége miatt a közösségi teret, kialakítása óta, nem újították fel és amennyiben a község kellett volna kigazdálkodja a rehabilitációhoz szükséges összeget, akkor még előre láthatóan több évig is el kellett volna halasztani a beavatkozást. A LEADER program által támogatott pályázat keretében végül 2014-ben sikerült megvalósítani a közösségi tér teljes felújítását: a járdáakra új kőburkolat került, számos utcabútor helyeztek el, újragyepesítették a zöldövezeteket és változatos dísznövényeket telepítettek. A munkálatok kiemelkedő érdeme, hogy megőrizték a közösségi téren található fákat, így a park egy hangulatos, rekreációs hellyé változott, amelyet szívesen használnak az azon áthaladó lakosok.

„Régi gondunk volt a parknak a helyzete – vázolta a község polgármestere, - ez a LEADER pályázat jó lehetőség volt, hogy megoldjuk a kérdést. És itt van a központban, mindenki láthatja.” A településképhez való esztétikai hozzájárulásán túl nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a község egy olyan funkcionális közösségi teret kapott, amelyet számos közösségi esemény alkalmából is használnak. Ennek okán a rehabilitációs projekt hozzájárult a helyi közösség megerősödéséhez, valamint teremtett egy olyan helyet, amely sokkal inkább be tud épülni a helyi és közösségi identitás elemei közé, mint amennyire a korábbi formájában erre lehetőség volt.

Rehabilitáció előtt / Înainte de reamenajare

Titlul proiectului: Reamenajare parc comunal în comuna Sânmartin

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Dezvoltarea satelor"

Beneficiar: Comuna Sânmartin

Localizarea proiectului: comuna Sânmartin, sat Sânmartin, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 50 770 Euro

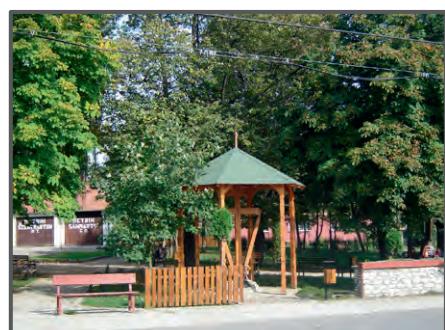
Ajutorul public nerambursabil: 30 000 Euro

Spațiile comunitare au un rol deosebit în formarea imaginii localităților, în primul rând cele care se află în centru comunelor. Parcul comunitar din Sânmartin se află în apropierea consiliului local, lângă drumul european E 578 care trece prin comună. Spațiul nu poate fi evitat de traficul de pietoni, sute de oameni trec zilnic prin el sau lângă el, chiar dacă nu menționăm traficul rutier care trece prin localitate.

Parcul comunitar nu a fost renovat niciodată de când a fost construit, din cauza resurselor locale restrânse, și aceste lucrări nu s-ar fi realizat nici în anii următori, dacă comuna trebuia să economisească banii necesari pentru reabilitarea acestuia. Reînnoirea completă a parcului comunitar s-a realizat în anul 2014, în cadrul unui proiect finanțat prin programul LEADER: s-a construit pavaj din piatră pe trotuar, s-au plasat mobiliere stradale, în spațiile verzi au fost înființate peluze de gazon, s-au plantat o varietate de plante ornamentale. Ca un merit special putem menționa faptul că pomii situați în parc au fost păstrate, astfel parcul a devenit un loc plăcut și confortabil, de recreare, folosit cu plăcere de către locuitori.

"Situația parcului era o problemă veche a noastră, – a subliniat primarul comunei – iar sprijinul financiar din cadrul programului LEADER ne-a oferit o posibilitate pentru rezolvarea acestei probleme. Parcul se află în centrul, toată lumea îl poate vedea." Nu trebuie uitat că pe lângă contribuirea la imaginea estetică a comunei, prin acest parc comuna a făcut rost de un spațiu comunitar funcțional care poate fi folosit cu ocazia diferitelor evenimente. Prin aceasta, proiectul de reabilitare a contribuit la consolidarea comunității locale, a creat un loc care se poate integra cu mult mai mare succes printre elementele identității locale și comunitare, decât ar fi putut în forma inițială.

Rehabilitáció után / După reamenajare

A projekt címe: Közterületek gondozásához szükséges felszerelés beszerzése Csíkmadarason

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Térségi szociális, sport és kulturális intézmények, szervezetek infrastruktúrájának kialakítása, fejlesztése intézkedés

A pályázó neve: Csíkmadaras község

A megvalósítás helyszíne: Csíkmadaras község, Hargita megye

A pályázat keretösszege: 12 054 Euro

Elnyert támogatás: 9 811 Euro

Az utóbbi években egyre nagyobb népszerűséget kaptak azok a projektek, amelyek a közterületekkel való törődést tüzték ki célul. Ez a tendencia nem véletlen, mivel ezek a korábban állami tulajdonban levő területek nagyobbrészt kihasználatlanok voltak, sok esetben semmilyen funkciót nem töltöttek be. A közterek rehabilitációjának eredményeképpen vidéki térségekben is fokozatosan növekvő léptékben jelennek meg nagyobb füves területek, parkok, játszóterek. A pihenést, rekreációt vagy más közösségi célt szolgáló területek tényleges kialakítása mellett mindenkor viszonylag kis figyelmet kapott ezen területek rendszeres gondozása, a különböző projektek keretében megvalósított elképzélések állapotának megőrzése. Így számos olyan kezdeményezést láthatunk, amely csak részben érte el a célját, hiszen évek alatt jelentősen leromlott az állapotuk és fokozatosan csökkent kihasználtságuk.

Csíkmadarason számos községi tulajdonban levő közterületet alakítottak át zöldövezetté. Jelen projekt eredményeinek illusztrálásához készített fotók a község méretileg legjelentősebb parkositott, játszótérrel kiegészített területét és a megvásárolt eszközöket mutatják be. A Csík LEADER Egyesülethez benyújtott pályázat célja az volt, hogy olyan eszközöket vásároljanak, amelyek nagymértékben megkönyítik a nagyobb méretű füves területek szakszerű gondozását és karbantartását. „Ha nem gondozzuk, ha nem tartjuk színten egy közösségi igényeket szolgáló terület állapotát, akkor nem várhatjuk el azt, hogy az emberek szeressenek oda járni – fogalmazott a község polgármestere. Ha már vettük a fáradtságot és sikerült megvalósítani ezt a projektet, akkor fordítsunk arra is figyelmet, hogy megőrizzük azt.”

A Csík LEADER Egyesülethez tartozó települések körében egyéni kezdeményezésnek számít ez a csíkmadarasi pályázat. Eredménye a településhez tartozó, községi tulajdonban lévő füves területek rendszeres gondozásának lehetőségét teremtette meg, amely növeli az egyes területek kihasználásának mértékét, a falukép szépségét és a helyben élők komfort- és közérzetét is.

Titlul proiectului: Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru servicii publice din Mădăraș
Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Sprinjirea valorificării produselor, serviciilor culturale și turistice ale zonei, a manifestărilor"

Beneficiar: Comuna Mădăraș

Localizarea proiectului: comuna Mădăraș, sat Mădăraș, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 12 054 Euro

Ajutorul public nerambursabil: 9 811 Euro

Proiectele care vizează spațiile comune au devenit din ce în ce mai populare în ultimii ani. Considerând că în trecut aceste spații se aflau în proprietatea statului, majoritatea lor erau nefolosite, multe dintre ele nu aveau nici un fel de funcție, această tendință pentru îngrijirea lor nu este surprinzătoare. Ca rezultat al reabilitării spațiilor comune, apar din ce în ce mai mare măsură chiar și în zonele rurale spații verzi, parcuri, terenuri de joacă. În același timp, trecând peste creația acestor spații comune de recreație, relaxare, a fost acordată atenție relativ mică pentru îngrijirea și conservarea lor sistematică. Astfel există mai multe inițiative care au reușit să-și atingă doar parțial scopul, starea lor deteriorându-se semnificativ în cursul anilor, utilizarea lor reducându-se treptat.

În comuna Mădăraș, mai multe spații comune care se află în proprietatea comunei au fost transformate în spații verzi. Fotografiile făcute pentru a ilustra rezultatele prezentului proiect arată cel mai mare teren al comunei, amenajat, cu parc și teren de joacă, respectiv utilaje și echipamentele achiziționate prin program. Obiectivul ofertei depuse la Asociația LEADER Csík era achiziționarea utilajelor și echipamentelor care ușurează întreținerea spațiilor verzi de dimensiuni mari. "Dacă nu le întreținem, dacă nu conservăm starea spațiilor care servesc interese comune, atunci nu ne putem aștepta ca oamenii să le folosească cu plăcere Dacă am alocat timp și am reușit să implementăm acest proiect, atunci trebuie să asigurăm și păstrarea ei." – a redactat primarul comunei.

Inițiativa comunei Mădărași se consideră individuală în rândul comunelor care se află în teritoriul Asociației LEADER Csík. Rezultatul proiectului a creat posibilitatea întreținerii regulate ale spațiilor verzi din proprietatea comunei, ceea ce crește nivelul de utilizare al spațiilor, îmbunătățește imaginea comunei și crește confortul și bunăstarea localnicilor.

A projekt címe: A madéfalvi kultúrház fejlesztése hangtechnikai eszközök vásárlásával

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Térségi szociális, sport és kulturális intézmények, szervezetek infrastruktúrájának kialakítása, fejlesztése intézkedés

A pályázó neve: Madéfalva község

A megvalósítás helyszíne: Madéfalva község, Hargita megye

A projekt összértéke: 9 308 Euro

Elnyert támogatás: 7 498 Euro

A térségi kulturális rendezvények egyre fontosabb és a közönség által egyre inkább megkövetelt aspektusa a színvonal. Amennyiben ez hiányzik, drasztikusan csökken az egyes rendezvények látogatottsága és ezzel párhuzamosan a lakosságnak a kulturális élet más területei iránt való érdeklődése is. Madéfalván hosszú ideje problémát jelentett a kisebb-nagyobb rendezvények hangsosítása. Az önerőből rendelkezésre álló technika egyetlen szempontból sem volt korszerűnek nevezhető és használata nagymértékben rontotta az események színvonalát. „A közönség is, a meghívottak is panaszoktak” – szemlélteti a korábbi állapotokat a pályázat egyik érintettje. Más megoldás nem lévén, egy ideig minden egyes rendezvényre külön szerződést kötöttek egy rendezvényszervezésben gyakorlattal rendelkező céggel. Ennek azonban jelentős költségvonza volt és nem tünt hosszútávon fenntartható gyakorlatnak.

Az így kialakult probléma megoldását a Csík LEADER Egyesület pályázati kiírása oldotta meg. A község önkormányzata eredménnyel pályázott meg egy olyan hangsító berendezést, amely most már a községen megrendezett ünnepségekhez, rendezvényekhez szükséges hangtechnikai követelményeknek teljes mértékben megfelel. „És most már nem kell hívni senkit, ha valamit meg akarunk szervezni, legalábbis hangsítani tudunk mi is. Ez nem csak költségmegtakarítást jelent, hanem időben is sokat spórolunk. Régebb ez az eseményszervezésnek kiemelt pontja volt, ma meg csak maximum az a kérdés, hogy egyik helyiségből át kell vinni a másikba. Természetesen a jelenlegi berendezés nem képes a nagy léptékű szabadtéri rendezvények igényeit kielégíteni, de ebből nincs olyan sok. A lényeg, hogy a helyi eseményeken tudjuk használni.”

A berendezés közel hat hónapja van a község tulajdonában és már több rendezvényen is sikeresen használták. Ezáltal Madéfalva több cél is sikeresen megvalósított: önerőből képes biztosítani a helyi rendezvények hangtechnikai szempontú minőségét, az egyes események szervezése mind költségileg, mint pedig időigényesség szempontjából jóval gazdaságosabb és hatékonabb. „Nem akarunk itt megállni, további fejlesztések vannak kilátásban, hogy lehetőség legyen a kulturális szegmens további bővítésére.”

Titlul proiectului: Dotarea Căminului cultural din Siculeni cu echipamente de sonorizare

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Sprijinirea valorificării produselor, serviciilor culturale și turistice ale zonei, a manifestărilor"

Beneficiar: Comuna Siculeni

Localizarea proiectului: comuna Siculeni, sat Siculeni, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 9 308 Euro

Ajutorul public nerambursabil: 7 498 Euro

Calitatea evenimentelor culturale organizate în zonă devine un aspect din ce în ce mai important și solicitat de către public, în lipsa căreia numărul participanților la aceste evenimente se reduce drastic, și în același timp scade interesul locuitorilor și față de celelalte domenii ale vieții culturale. Problema sonorizării în cazul diferitelor evenimente era nerezolvată de mult timp la Siculeni. Sistemul de sonorizare existent nu putea fi în nici un caz considerat modern, utilizarea lui a afectat foarte mult calitatea evenimentelor organizate. "Am primit plângeri și din partea publicului, și din partea invitaților" – ilustrează situația una dintre părțile interesate de proiect. Neavând de ales, organizatorii evenimentelor au încheiat pentru un timp contracte pentru fiecare eveniment cu o firmă care avea experiență în organizarea evenimentelor. Aceasta însă a implicat costuri semnificative și nu părea o soluție de lungă durată.

Cererea de propuneri al Asociației Csík LEADER a oferit o soluție la această problemă. Administrația comunei a câștigat un concurs pentru achiziționarea unui sistem de sonorizare care corespunde perfect cerințelor tehnice pentru organizarea festivităților, evenimentelor din comună. "De acum nu mai trebuie să apelăm la ajutorul nimănui dacă dorim să organizăm ceva, cel puțin sonorizarea este rezolvată. Astfel economisim nu doar bani, ci și timp. Anterior, aceasta era o problemă prioritată în organizarea evenimentelor, astăzi doar o chestiune simplă în cazul în care sistemul de sonorizare trebuie mutat de la o clădire la alta. Desigur, nici acest sistem de sonorizare nu poate îndeplini nevoile în cazul organizării evenimentelor de scară largă, în aer liber, dar nici nu avem multe din aceste tipuri de evenimente. Ideea este că îl putem utiliza cu succes pentru evenimente locale."

Sistemul se află în proprietatea comunei de aproape șase luni și a fost folosit cu succes în cazul mai multor evenimente. Astfel comuna Siculeni a atins cu succes mai multe obiective: poate asigura din resurse proprii calitatea evenimentelor locale din punct de vedere al sonorizării, organizarea fiecărui eveniment devenind mai rentabil și mai eficient, nu numai din punct de vedere financiar, dar și în privința timpului necesar pentru organizare. "Nu dorim să ne oprim aici, avem perspective pentru alte dezvoltări care vor permite și în viitor extinderea segmentului cultural."

A projekt címe: A szentsimoni Önkéntes Tűzoltó Alakulat felszerelésének bővítése

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Térségi szociális, sport és kulturális intézmények, szervezetek infrastruktúrájának kialakítása, fejlesztése intézkedés

A pályázó neve: Csíkszentsimon község

A megvalósítás helyszíne: Csíkszentsimon község, Hargita megye

A pályázat keretösszege: 8 951 Euro

A pályázat jogosult összértéke: 7 219 Euro

Elnyert támogatás: 7 219 Euro

Az önkéntes formában működő tűzoltó-alakulatok megléte komoly hagyománnal rendelkezik a térségben. Habár az utóbbi évtizedekben a hivatásos tűzoltás terén komoly fejlesztések látottak napvilágot, a kisebb települések önként tűzoltó alakulatai még mindig jelentős szerepet töltöttek be a villámcsapásokból, illegális tarlóégetésekből, műszaki hibák ből és az emberi figyelmetlenségből fakadó kisebb tűzesetek előltásában. Az utóbbi években egyre több önkéntes tűzoltó alakulat egyesületi formába tömörült, így lehetőség nyílt támogatások és pályázati források megszerzésére is. Ezeknek a forrásoknak köszönhetően ma a kisebb települések tűzoltó alakulatai is egyre korszerűbb és hatékonyabb felszereléssel rendelkeznek.

A Csík LEADER Egyesület pályázati kiírása szintén lehetőséget kínált a térség önkéntes tűzoltó alakulatainak, hogy pályázati úton pótolják a felszerelésük hiányosságait. Szentsimonban és a közigazgatásilag oda tartozó Csatószeg településen egy 38 tagból álló önkéntes alakulat teljesít szolgálatot, az egyesületi forma kialakítását 2006-ban sikerült véglegesíteni. Azóta a szükséges felszerelések beszerzése folyamatosan zajlik. „A korábbi adományok és pályázati úton történő fejlesztések ellenére nagy szükség volt erre a pályázatra is – állítja az önkéntes tűzoltó alakulat parancsnoka. A Csík LEADER Egyesületnél elnyert támogatásból egy régi hiányosságunkat tudtuk pótolni, egy nagy teljesítményű vízpompát vásároltunk. Sok esetben ugyanis a patak ből kell szívattyúznia a vizet, mert a kocsi nem tud annyit magával vinni, amire szükség lehet. És a kocsival nem is biztos, hogy mindenhol közel tudunk menni, de ez a pompa megoldja. Szerencsére még nem kellett felavatni, az idén csak kisebb tűzesetek voltak” – zárja mondáivalóját.

Az önkéntes tűzoltó alakulat felszerelésének fejlesztése több szempontból is jelentős. Egyrészt fokozatosan javít egy helyi szolgáltatást, amelynek a megléte biztonságosabbá teszi a közég életét. Másrészt lehetőséget kínál arra, hogy a helyi tűzoltó alakulat egyre több esetben hatékonyan tudja helyettesíteni a hivatásos tűzoltókat és egyre kevesebb alkalommal kelljen igénybe venni ezeket a szolgáltatásokat. A fejlesztések itt nem állnak meg, előre láthatóan a következő lépés a csatószegi szertár kétirányú fejlesztése lesz: szükségesnek mutatkozik egy új helyszín ki-alakítása és az eszköztár bővítése is.

Titlul proiectului: Dezvoltarea infrastructurii pentru situații de urgență în comuna Sânsimion
Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Sprijinirea valorificării produselor, serviciilor culturale și turistice ale zonei, a manifestărilor"

Beneficiar: Comuna Sânsimion

Localizarea proiectului: comuna Sânsimion, sat Sânsimion, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 8 951 Euro

Ajutorul public nerambursabil: 7 219 Euro

Existența grupurilor de pompieri voluntari are o tradiție considerabilă în această zonă. În ultimii ani, au fost derulate programe de dezvoltări semnificative legate de serviciul de pompieri profesionist, brigăzile de pompieri voluntari ale localităților mai mici având în prezent un rol important în stingerea incendiilor cauzate de fulgere, incendierea miriștei (ilegală), defecte tehnice sau de neglijență umană. În ultimii ani multe servicii voluntare de pompieri și-au înființat asociații ceea ce a permis obținerea de fonduri din licitații deschise și proiecte. Datorită acestui fapt, chiar și brigăzile de pompieri ale micilor localități au reușit să-și asigure echipamente tot mai moderne și eficiente.

Apelul de proiecte lansat de Asociația Csík LEADER a oferit posibilitatea pentru serviciile voluntare pentru situații de urgență să-și completeze dotările și echipamentele. În comuna Sânsimion, și în satul Cetățuia care aparține din punct de vedere administrativ comunei, există un serviciu voluntar pentru situații de urgență cu 38 membri. În anul 2006 membrii serviciului voluntar au înființat o asociație, iar de atunci au făcut eforturi continue pentru achiziționarea echipamentelor necesare. "Am avut mare nevoie de acest proiect, cu toate că am primit donații și am avut și până acum proiecte de dezvoltare – spune comandantul serviciului voluntar. Cu ajutorul programului Asociației Csík LEADER, am reușit să completăm un vid semnificativ din dotarea serviciului: am achiziționat o pompă de apă cu performanță mare. De multe ori e necesar pomparea apei din pârâu, deoarece mașina nu poate să transporte cantitatea de apă necesară, iar sunt situații în care locul incendiului nu poate fi accesat cu mașina de pompieri, dar pompa rezolvă această problemă. Din fericire încă nu am avut ocazia să o 'inaugurăm', anul acesta am avut doar incendii mai mici".

Dezvoltarea infrastructurii pentru situații de urgență este importantă din mai multe motive. Pe de o parte, se îmbunătățește treptat un serviciu local al cărei existență contribuie la siguranța locuitorilor comunei, iar pe de altă parte permite ca pompierii voluntari locali să înlocuiească de mai multe ori foarte eficient pompierii profesioniști, astfel serviciile celor din urmă trebuie solicitate în mai puține cazuri. Dezvoltările nu se vor opri aici, se anticipatează dezvoltarea depozitului din Cetățuia în două direcții, deoarece acolo este necesar pe de o parte de înființarea unei locații noi, pe de altă parte achiziționarea de instrumente și echipamente specifice.

A projekt címe: Edzőterem kialakítása az „Alcsík” Sportegyesület fejlesztéséért

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Térségi szociális, sport és kulturális intézmények, szervezetek infrastruktúrájának kialakítása, fejlesztése intézkedés

A pályázó neve: Asociația Sportivă „Alcsík” Sportegyesület

A megvalósítás helyszíne: Csíkszentmárton község, Hargita megye

A projekt keretösszege: 9 837 Euro

Elnyert támogatás: 7 931 Euro

Az „Alcsík” Sportegyesület 2011-ben kezdte meg a működését, és célja az volt, hogy minél több és szélesebb körű lehetőséget biztosítson az érdeklődöknek a rendszeres sportolásra. Az egyesület eddigi működése egyértelműen bizonyítja, hogy több téren is jelentős eredményeket értek el. Alaptevékenysége a gyerekfutball volt, és célja az utánpótlás nevelésére irányult. Korábban a megyei bajnokságban több csapattal is szerepelt, mára azonban már csak egy maradt meg. Jelentős még a judo és a karaté. Az „Alcsík” Sportegyesület jó kapcsolatot ápol a hasonló tevékenységet folytató csíkszeredai egyesülettel is.

A Csík LEADER Egyesülethez leadott pályázat egy edzőterem kialakítását tűzte ki célul. A nyertes pályázat lehetőséget adott arra, hogy 12 darab, az általános erőnlét karbantartására alkalmas gépet vásároljanak. Helyi szinten igen nagy érdeklődés mutatkozik a gépek iránt és számos érdeklődő jelentkezett, hogy az edzőterem hivatalos elindulását követően szeretne rendszeresen eljárni a terembe edzeni.

Vidéki térségben a sportolási lehetőségek általában jelentős mértékben korlátozottak. Habár az utóbbi években egyre több olyan pályázati lehetőség jelenik meg, amelyek a vidéki környezetben való sportolási lehetőségek kialakítását célozzák meg, térségünkben az ilyen tevékenységek iránt való érdeklődés is gyerekcipőben jár. Ezért fontos az „Alcsík” Sportegyesület tevékenysége és jelenlegi kezdeményezése. Láthatóan reális helyi igényekre épített a pályázati elképzelés összeállítása során, és a jelenlegi érdeklődés mértéke azt mutatja, hogy a kialakított edzőterem rendszeres használata garantált lesz. Ezzel a projekt, jelentős lépést valósított meg a helyi szintű szabadidős tevékenységek diverzifikálásában, valamint újabb lépéseket tett az egészséges életmódra való nevelés útján. Ugyanis előre láthatóan az edzőterem használói a fiatalabb generáció köreiből kerülnek ki. Továbbá megteremtett egy közösségi teret, amely jelentős hatással lesz az oda járó fiatalok közösséggé formálódásának folyamatára, így tevékenyen hozzá tud járulni a helyi identitás erősödéséhez.

Titlul proiectului: Dezvoltarea infrastructurii de sport prin echiparea sălii de sport din comuna Sânmartin

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Sprinjirea valorificării produselor, serviciilor culturale și turistice ale zonei, a manifestărilor"

Beneficiar: Asociația Sportivă „Alcsík” Sportegyesület

Localizarea proiectului: comuna Sânmartin, sat Sânmartin, județul Harghita

Valoarea totală a proiectului: 9 837 Euro

Ajutorul public nerambursabil: 7 931 Euro

Asociația Sportivă „Alcsík” Sportegyesület și-a început activitatea în anul 2011, cu scopul de a asigura pe o scală cât mai largă mai multe oportunități celor interesați în practicarea activităților sportive în mod frecvent. Activitatea Asociației arată clar că au avut rezultate semnificative în mai multe domenii, cea de bază fiind fotbalul pentru copii, cu obiectivul instruirii unei noi generații de jucători. În trecut au participat la campionatul județean cu mai multe echipe, dar în prezent au rămas cu doar una. O importanță mare în cadrul Asociației joacă sporturile judo și karate. Asociația Sportivă „Alcsík” Sportegyesület are relații bune cu asociațiile cu activități similare din Miercurea Ciuc.

Proiectul depus la Asociația LEADER Csík a vizat crearea unei săli de sport. Proiectul câștigat a făcut posibil achiziționarea a 12 apărăt fitness. Aceste echipamente se bucură de un mare interes pe nivel local, mulți locuitori și-au exprimat dorința de a utiliza în mod sistematic sala de antrenament, după deschiderea oficială.

În general, oportunitățile de sport sunt destul de restrânse în regiunile rurale. În această regiune, chiar și interesul față de aceste activități este încă scăzut, cu toate că în ultimii ani au apărut mai multe oferte de finanțare pentru crearea posibilităților de sport în mediul rural. Acesta este motivul importanței activității Asociației Sportive „Alcsík” Sportegyesület și al inițiativei prezентate. În elaborarea ofertei, s-au bazat la cerințe locale reale, iar interesul actual din partea locuitorilor poartă promisiunea folosirii sălii de sport. Cu aceasta proiectul a făcut un pas semnificativ în diversificarea activităților sportive locale, și a contribuit la instaurarea unui stil de viață sănătos, deoarece se poate anticipa că utilizatorii sălii de sport vor fi în primul rând membrii generației tinere. În plus, Asociația a creat un spațiu comun care va avea un rol important în procesul formării unei comunități din tinerii care utilizează sala, astfel va contribui în mod activ la consolidarea identității locale.

A projekt címe: A szépvízi fogorvosi rendelő korszerű eszközökkel való felszerelése

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Mikrovállalkozások fejlesztése intézkedés

Kedvezményezett neve: Dr. Imre Kinga fogorvosi rendelője

A megvalósítás helyszíne: Szépvíz község, Hargita megye

A pályázat jogosult összértéke: 43 176 Euro
Elnyert támogatás: 30 000 Euro
A pályázó egyéni hozzájárulása: 13 176 Euro

Dr. Imre Kinga fogorvosi pályafutását 2011-ben kezdte. Csíkszeredában, majd Szépvízen dolgozott, először asszisztensként. Saját praxisát 2012-ben indította. A jelenlegi rendelójét önerőből, családi támogatással készítette el. A fogorvosi rendelő kezdeti felszereltsége azonban nem felelt meg azoknak a szakmai feltételeknek, amelyek garantálhatták volna a minőségi munkavégzést. A LEADER pályázat keretében lehetőség nyílt a fogorvosi rendelő korszerű technikai eszközökkel való felszerelésére, amelyek hosszú távon garanciát jelentenek arra, hogy vidéken is minőségi fogorvosi szolgáltatást vehessenek igénybe a pácienseknek.

A pályázat keretében a rendelő egy modern fogászati székkel és egy korszerű röntgen-géppel egészült ki. A röntgen-gép képes a felvételek digitális tárolására is, ennek következtében az eredmények azonnal kiértékelhetővé váltak és lehetőség nyílt a fogászati beavatkozások jóval hatékonyabb ütemezésére is, ami nagymértékben hozzájárul azok sikerességéhez és hatékony-ságához is.

A fogorvosnő tevékenysége több szempontból is jelentős. Egyszerű a fogorvosi rendelő korszerű felszereltsége révén lehetőség nyílik arra, hogy a térség központját képező Csíkszereda városban kívül is elérhetők legyenek olyan fogorvosi szolgáltatások, amelyeket korábban csak a városban lehetett igényelni. Országos, de térségi léptékben is a lakosság fogápolással kapcsolatos gyakorlata komoly hiányosságokat mutat, akárcsak a rendszeres fogászati kezelés elterjedtsége. Ennek egyik oka a fogászati szolgáltatások elérhetőségének nehézsége. Másrészről a rendelő korszerűsítése egyértelműen hozzá fog járulni nem csak a szépvízi, hanem a környékbeli települések lakosságának hatékonyabb kiszolgálására fogászati szempontból. Ugyanakkor Dr. Imre Kinga saját bevallása szerint a jelenlegi felszereltség lehetőséget kínál arra is, hogy legalább helyi szinten népszerűsíteni lehessen a fogászattal kapcsolatos tevékenységet, elsősorban a gyerekek és a fiatalok körében.

A fogorvosnő tanulmányai során komoly hangsúlyt fektetett az esztétikai fogászatra. Jövendőbeli tervei között szerepel, hogy a jelenlegi technikai eszköztárra támaszkodva lokális, de térségi léptékben is komoly lépéseket tegyen az esztétikai fogászat megismertetésében és minél szélesebb körben való elterjedésében.

A szépvízi fogászati rendelő a község és a térség egészségügyi szolgáltatás-rendszerének kiemelkedő pontjává vált. A jelenlegi klientúrát nem csak a helybeli lakosok alkotják, hanem számos páciens a szomszéd településekről vagy akár a városból is eljár Dr. Imre Kingához.

Titlul proiectului: Dotare Cabinet medical de medicină dentară prin achiziție de echipamente și instrumente performante, Comuna Frumoasa, județul Harghita

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Dezvoltarea micro-întreprinderilor"

Beneficiar: Cabinet medical de medicină dentară Dr. Imre Kinga

Localizarea proiectului: comuna Frumoasa, sat Frumoasa, județul Harghita

Valoarea totală eligibilă a proiectului: 43 176 Euro

Ajutorul public nerambursabil: 30 000 Euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 13 176 Euro

Dr. Imre Kinga și-a început cariera ca stomatolog în anul 2011. A lucrat la început ca asistentă în Miercurea Ciuc și Frumoasa. A început să lucreze în practică privată din anul 2012. Și-a pregătit cabinetul stomatologic actual din resurse proprii, cu sprijinul familiei. Dotarea inițială a cabinetului nu a îndeplinit criteriile profesionale, de aceea, în cadrul proiectului LEADER s-a realizat dotarea cabinetului stomatologic cu echipamente moderne care garantează pe termen lung calitatea serviciilor stomatologice chiar și în mediul rural.

Dotarea cabinetului a fost completată cu un scaun stomatologic modern și cu un aparat de raze X. Aparatul este capabil de stocarea digitală a imaginilor radioscopice, prin urmare rezultatele pot fi evaluate imediat, oferind posibilitatea planificării mai eficientă a intervențiilor stomatologice, ceea ce a contribuit semnificativ la succesul și eficienței intervențiilor.

Activitatea lui Dr. Imre Kinga e semnificativă în mai multe privințe. Pe de o parte, prin dotarea cabinetului stomatologic, oferă posibilitatea utilizării serviciilor stomatologice și în afara orașului Miercurea Ciuc, centrul zonei. Aceste servicii erau accesibile anterior numai în oraș. La scară națională, dar și regională, practica de îngrijire dentară din rândul populației arată deficiențe severe, urmarea unor tratamente stomatologice în mod regulat este de asemenea rar. Unul dintre cauzele acestor probleme este că disponibilitatea serviciilor stomatologice este anevoieasă. Pe de altă parte, modernizarea cabinetului medical va contribui clar la servirea mai eficientă al locuitorilor din comuna Frumoasa, dar și din localitățile din zonă. Dr. Imre Kinga afirmă că echipamentul actual oferă oportunitatea de a promova, cel puțin la nivel local, activitățile stomatologice, în special în rândul tinerilor și copiilor.

În timpul studiilor, doamna dentistă a pus un accent deosebit pe stomatologia estetică. În viitor, bazată pe echipamentul tehnic actual, ea dorește să ia măsuri serioase pentru a crește gradul de conștientizare al stomatologiei estetice și răspândirea acestuia pe nivel local, dar și regional.

Cabinetul stomatologic din Frumoasa a devenit un punct important al sistemului de servicii medicale din comună și din zonă. Clientura actuală este formată nu numai din localnici, dar sunt mai mulți pacienți care vin din localitățile vecine și chiar și din oraș.

A projekt címe: Gilisztafarm fejlesztése Csíkvacsárcsiban

Jogcím: A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv LEADER tengelye, Mikrovállalkozások fejlesztése intézkedés

A pályázó neve: Mátyás László-Levente egyéni vállalkozó

A megvalósítás helyszíne: Csíkszentmihály község, Vacsárcsi, Hargita megye

A projekt összértéke: 8 649 Euro

Elnyert támogatás: 6 054 Euro

A pályázó egyéni hozzájárulása: 2 595 Euro

A közigazgatásilag Csíkszentmihályhoz tarozó Vacsárcsiban Mátyás László Levente több éve elindított egy kezdeményezést, amelynek célja, hogy állati trágyából minőségi talajjavító humuszt állítson elő. Tevékenysége térségi szinten is úttörő jellegű, mivel elindulásakor külföldre is el kellett utaznia, hogy személyesen megfigyeljen egy, a jelenlegi tevékenységéhez hasonló vállalkozást. Térségünkben az állati trágyát régóta használják talajjavítóként, ám annak pontos mibenlétéiről csak hiányos és sokszor téves elképzelések léteznek. Az állati trágya hatásfoka talajjavítás szempontjából csak akkor maximalizálható, ha legalább három évig a megfelelő fajtájú giliszták teljesen átforgatják, és csak azután érdemes a termelt növénykultúrának megfelelő arányban hozzáadni a termőföldhöz. Ebben a formájában jóval hatékonyabb, mint a műtrágya és természetesen sokkal inkább környezetbarát megoldás, hiszen nem tartalmaz semmilyen vegyi anyagot.

Mátyás László Levente tevékenységét a kezdetekben teljes mértékben kézi erővel végezte. A legjelentősebb kézi munkavégzést igénylő feladatot a humusz megszitálása jelentette. A Csík LEADER Egyesülethez benyújtott pályázatában egy nagy teljesítményű földszitáló gép megvásárlását célozta meg. „Össze sem lehet hasonlítani, hogy milyen mértékben megkönyíti a munkámat – nyilatkozta. Régebb mindezt a két kezettel tudtam csak megcsinálni, most sokkal rövidebb idő alatt jóval nagyobb mennyiséggel tudok végezni.”

Tevékenységének fontos pontja az értékesítés. „Mivel bevált gyakorlat az állati trágya évenkénti visszaforgatása a talajba és a műtrágya használata is jelentős mértékben elterjedt, ezért nem könnyű meggyőzni bárkit is, hogy kipróbálja. De már tettem lépéseket a népszerűsítés érdekében.” A térség központját képező Csíkszeredában egy virágforgalmazással foglalkozó üzletben helyezte el termékét és más informális hálózatokon keresztül is igyekszik népszerűsíteni a gilisztahumuszt. „A marketing terén kell folytatnom a továbblépést, hogy ki tudjak alakítani egy stabil felvásárló tábot – állítja Mátyás László Levente – ugyanakkor ettől az évtől elkezdem egy nagyobb telep kialakítását, hogy növeljem az előállított humusz-mennyiséget is.”

Titlul proiectului: Dezvoltarea fermei de vermicultură din Văcărești

Proiect finanțat prin Axa LEADER a Programului Național de Dezvoltare Rurală, măsura "Dezvoltarea micro-întreprinderilor"

Beneficiar: Mátyás László-Levente P.F.A.

Localizarea proiectului: comuna Mihăileni, sat Văcărești, județul Harghita

Valoarea totală eligibilă a proiectului: 8 649 Euro

Ajutorul public nerambursabil: 6 054 Euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 2 595 Euro

Mátyás László Levente a lansat o inițiativă în satul Văcărești, comuna Mihăileni, cu ani în urmă. Scopul inițiativei este producerea de fertilizator organic - humus - de înaltă calitate din gunoi de grajd. Activitatea lui are caracter inovativ chiar și pe nivelul acestei zone, pentru că trebuia să plece în străinătate înainte de a porni afacerea pentru a observa personal o întreprindere asemănătoare activității pe care urma să o lanseze. Gunoiul de grajd se utilizează pentru ameliorarea solului de mult timp în această zonă, dar există doar idei incomplete și de multe ori eronate despre natura exactă a funcționării acestuia. Eficiența bălegarului în imbunătățirea solului poate fi maximalizată numai dacă râmele din specia adecvată "muncesc" în el timp de cel puțin trei ani. Numai după aceasta are rost adăugarea lui – în măsura adekvată pentru diferențele tipuri de culturi de plante – la sol. În această formă e mult mai eficientă decât fertilizatoarele chimice, și bineînțeles mult mai ecologic, deoarece nu conține produse chimice.

Inițial, Mátyás László Levente și-a efectuat toate activitățile manual. Cea mai importantă sarcină care necesită muncă manuală era curățarea humus-ului. Prin cererea de proiect depusă la Asociația LEADER Csík, și-a propus achiziționarea unei utilaje de înaltă performanță de cernere a solului. "Nici nu se poate compara cât mi-a ușurat munca. Până acum trebuia să fac toate asta manual, acum pot să termin cu o cantitate mult mai mare în mult mai scurt timp." – a afirmat Mátyás.

O activitate importantă este valorificarea produsului. "Deoarece reciclarea anuală a gunoiului de grajd e o practică obișnuită, iar utilizarea îngrășămintelor chimice e la fel de răspândit, nu e ușor să conving pe cineva încercă biohumusul, dar am luat deja măsuri pentru promovare." El și-a expus produsul într-o florărie din Miercurea Ciuc – centrul zonei – și încearcă să promoveze vermicompostul și prin rețele informale. "Trebuie să fac progrese în domeniul marketingului, pentru a putea dezvolta o tabără stabilă de cumpărători" – spune Mátyás László Levente – "iar în același timp încă din acest an încep formarea unui "șeptel" mai mare ca să pot crește cantitatea humusului produs."

A Csík LEADER Helyi Akciócsoporthoz tartozó települések:

A Csík LEADER HACs területét a következő községekből és városból és hozzájuk tartozó települések ből áll:

- Csíkcsicsó község: Csíkcsicsó, Csíkcsaracsó;
- Csíkdánfalva község: Csíkdánfalva;
- Csíkmadaras község: Csíkmadaras;
- Csíkpálfalva község: Csíkpálfalva, Csíkdelne, Csíksomortán;
- Csíkrákos község: Csíkrákos, Göröcsfalva;
- Csíkszentdomokos község: Csíkszentdomokos;
- Csíkszentgyörgy község: Csíkszentgyörgy, Csíkménáság, Menaságújfalu, Csíkbánkfalva, Csobányos, Kotormány, Egerszék, Gyürke, Pottyon;
- Csíkszentimre község: Csíkszentimre, Büdösfürdő;
- Csíkszentkirály község: Csíkszentkirály;
- Csíkszentlélek község: Csíkszentlélek, Fitód, Hosszúaszó, Csíkmindszent;
- Csíkszentmárton község: Csíkszentmárton, Csíkcsekefalva, Úzvölgye;
- Csíkszentmihály község: Csíkszentmihály, Ajnád, Vacsárcsi, Lóvész;
- Csíkszentsimon község: Csíkszentsimon, Csatószeg;
- Csíkszenttamás község: Csíkszenttamás;
- Gyimesfelsőlok község: Gyimesfelsőlok, Komjátpataka, Sántatelek, Nyíresalja, Görbepataka, Ugrapataka;
- Gyimesközéplök község: Gyimesközéplök, Barackospatak, Bükkhavaspatak, Farkaspalló, Borospatak, Kápolnapatak, Sötétpatak, Antalokpatak, Hidegségpatak;
- Karcfalva község: Karcfalva, Csíkjenőfalva;
- Kászonaltiz község: Kászonaltiz, Kászonújfalu, Kászonjakabfalva, Kászonimpér, Kászonfeltiz;
- Kozmás község: Kozmás, Lázárfalva;
- Madéfalva község: Madéfalva;
- Szépvíz község: Szépvíz, Csíkborzsova, Bükkloka, Csíkszentmiklós;
- Tusnád község: Tusnád, Újtusnád, Csíkverebes
- Tusnádfürdő város: Tusnádfürdő, Kárpitusbánya

Teritoriul Grupului de Acțiune Locală LEADER „Csík”:

Aria de acoperire a Grupului de Acțiune Locală LEADER „Csík” este formată din următoarele localități:

- Comuna Ciceu: Ciceu, Ciaracio;
- Comuna Ciucsîngeorgiu: Ciucsîngeorgiu, Armășeni, Armășenii Noi, Bancu, Ciobăniș, Cotormani, Eghersec, Ghiurche, Potond;
- Comuna Cîrța: Cîrța, Ineu;
- Comuna Cozmeni: Cozmeni, Lăzărști;
- Comuna Dănești: Dănești;
- Comuna Frumoasa: Frumoasa, Bîrzava, Făgetel, Nicolești;
- Comuna Leliceni: Leliceni, Fitod, Hosasău, Misentea;
- Comuna Lunca de Jos: Lunca de Jos, Barațcoș, Poiana Fagului, Puntea Lupului, Valea Boroș, Valea Capelei, Valea Întunecoasă, Valea lui Antaloc, Valea Rece;
- Comuna Lunca de Sus: Lunca de Sus, Comiat, Izvorul Trotușului, Păltiniș-Ciuc, Valea Ugra;
- Comuna Mădăraș: Mădăraș;
- Comuna Mihăileni: Mihăileni, Nădejdea, Văcărești, Livezi;
- Comuna Păuleni: Păuleni-Ciuc, Delnița, Șoimeni;
- Comuna Plăieșii de Jos: Plăieșii de Jos, Cașinu Nou, Iacobeni, Imper, Plăieșii de Sus;
- Comuna Racu: Racu, Satu Nou;
- Comuna Siculeni: Siculeni;
- Comuna Sîncrăieni: Sîncrăieni;
- Comuna Sîndominc: Sîndominc;
- Comuna Sînmartin: Sînmartin, Ciucani, Valea Uzului;
- Comuna Sînsimion: Sînsimion, Cetățuia;
- Comuna Sîntimbru: Sîntimbru, Sîntimbru-Băi;
- Comuna Tomești: Tomești;
- Comuna Tușnad: Tușnad, Tușnadu Nou, Vribia.
- Orașul Băile Tușnad: Băile Tușnad, Carpitus

www.csikleader.ro

Elérhetőség/Contact:

Asociația LEADER „Csík” Egyesület

sékhely: 530203, Csíkszereda, Szék u. 123 sz.

sediul: 530203, Miercurea Ciuc, str. Szék nr. 123

telefon: 0745 654 922

e-mail: office@csikleader.ro

A Csík LEADER Egyesület munkatársai/Angajații al Asociației LEADER „Csík”:
Mátéffy Mária – munkaszervezet vezető/director executiv, tel: 0745 654 922,

e-mail: office@csikleader.ro

Berényi Ágnes – technikai felelős/expert tehnic, tel: 0757 070 135,
e-mail: berenyiagnes@csikleader.ro

Berényi Ildikó – könyvelő/contabil, tel: 0757 070 133,
e-mail: berenyiildiko@csikleader.ro

Butyka Loránd – technikai felelős/expert tehnic, tel: 0746 150 845,
e-mail: butykalorand@csikleader.ro

Koszta Csaba János – technikai felelős/expert tehnic, tel: 0743 992 806,
e-mail: kosztacsaba@csikleader.ro

Köllő Tímea – technikai felelős/expert tehnic, tel: 0757 070 132,
e-mail: kollotimea@csikleader.ro

Jelen kiadvány tartalma nem szükségszerűen tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját.
Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Comisiei Europene.